

Uvod

Človek je bitje, ki ustvarja zgodovino, vendar svoje preteklosti ne more ponoviti. In kako škoda bi jo bilo pozabiti!

Res je, da je v zgodovinskih knjigah zapisano mnogo dejstev, da je opisanih mnogo dogodkov in omenjenih mnogo ljudi, vendar »ima zgodovina vedno prav le v zgodbah posameznikov«. (E. Ionesco). Prav te zgodbe so pomemben del naše kulturne dediščine; zavedanje prebivalstva o pomenu kulturne dediščine pa je nujni predpogoj za njeno ohranitev. Je naš izvor in je naše bogastvo. Je unikatna in je nenadomestljiva. Naša naloga je, da jo spoštujemo, negujemo in jo obogateno izročimo v dar in hrambo prihodnjim rodovom.

Življenje se je v zadnjih sto letih tako močno spremenilo, da so doživljaji iz mladosti naših staršev, še bolj pa starih staršev, že nek čisto drug svet, ki ga danes komaj še razumemo. Oča so vozili otroke v šolo z volovsko vprego, mama je šivala obleke, stranišče je bilo daleč od hiše ... Ne bi verjeli, če ne bi slišali tako rekoč iz prve roke. In ker čas neusmiljeno beži, z njim bežijo tudi spomini. Starejših ljudi mladi skoraj nimajo več časa poslušati; pa tako radi pripovedujejo, tako radi se spominjajo in obujajo spomine. Tako kot smo trdno odločeni, da se spopademo s podnebnimi spremembami, revščino, energetskimi potrebami prihodnosti ali današnjo ekonomsko krizo, mora enaka odločenost veljati tudi za ohranjanje kulturne dediščine. Kamenček v njenem bogatem mozaiku pa so gotovo tudi spomini na »nekoč«.

V Planini pod Golico smo to že spoznali. Zato smo se odločili, da v okviru izobraževalnega programa Raziskovanje kulturne dediščine v lokalni skupnosti nadaljujemo z zbiranjem in zapisovanjem zgodb prebivalcev Plavškega Rovta, Prihodov in Planine pod Golico. Spet smo zbrali kar lepo število pripovedi, spet smo razveselili nekaj prebivalcev tega kraja in spet smo iztrgali pozabi marsikatero anekdoto, smešno, žalostno, poučno zgodbo.

Te brošure pa ne bi bilo brez strokovnih mentoric Nataše Kokošinek in Zdenke Torkar Tahir, ki sta s svojim predanim delom poskrbeli, da je ta brošura taka, kot je in da bo razveselila številne bralce, ki bodo segli po njej, saj se bodo ob slikovitih zgodbah znašli v čudoviti naravi pod vrhovi Karavank, med prijaznimi ljudmi in sredi, za današnje čase, neverjetnih dogodkov.

Za pomoč pri izvedbi študijskega krožka se zahvaljujemo Občini Jesenice, Občinski knjižnici Jesenice in Gornjesavskemu muzeju Jesenice.

Učenci in učiteljice pred osnovno šolo v Planini pod Golico sredi petdesetih let 20. stoletja (Lojzka Košir)